

Analize și opinii

Dialogul Belgrad-Priștina pentru soluționarea dosarului Kosovo - proces marcat de rivalitate și ireversibilitate

Stelian Teodorescu

16.06.2021

Asociația „Servicii Integrate de Securitate, Apărare și Intelligence – I2DS2” este un *think tank* românesc a cărui principală misiune este promovarea, susținerea, dezvoltarea și diseminarea de orientări, analize, politici și strategii în domeniile securitate, apărare și intelligence.

În îndeplinirea misiunii sale, I2DS2 elaborează studii și analize, formulează recomandări de politică publică, organizează programe de instruire, mese rotunde, seminarii și conferințe, participă în diverse formate de parteneriate naționale și internaționale cu entități publice și private, elaborează și implementează proiecte cu obiective specifice domeniilor securitate, apărare și intelligence.

I2DS2 este „o comunitate deschisă pentru securitatea națională” și se raportează la deviza „împreună pentru o lume mai sigură”.

Asociația „Servicii Integrate de Securitate, Apărare și Intelligence”
București, Bd. CAROL I nr. 54, et.2, ap. 2, cam. 4, Sector 2
Nr. Reg. Special 48/21.05.2019, CIF: 41374789
www.i2ds2.org, office@i2ds2.org

Dialogul Belgrad-Priștina pentru soluționarea dosarului Kosovo - proces marcat de rivalitate și ireversibilitate

Stelian Teodorescu

Email: teosanwell@yahoo.com

În data de 15 iunie, la Bruxelles, a avut loc o primă rundă de discuții și, implicit, mult așteptata reluare a dialogului dintre Serbia și Kosovo. Este prima întâlnire oficială a președintelui Serbiei, Aleksandar Vučić, și prim-ministrului Kosovo, Albin Kurti. La finalul acestei întâlniri au rămas interpretările contradictorii și diferențele de poziție dintre cele două părți.

Așadar, liderii Serbiei și Kosovo au reluat negocierile mediate de Uniunea Europeană privind normalizarea relațiilor între cele două entități, negocieri menite să rezolve o dispută de lungă durată care continuă să rămână o sursă semnificativă de tensiuni într-o regiune extrem de volatilă, așa cum se dovedește a fi cea a Balcanilor de Vest.

Percepția generală este că la această întâlnire s-au înregistrat progrese reduse, așa cum a făcut cunoscut și mediatorul UE, Miroslav Lajčák, oficialul european subliniind că „nu a fost o întâlnire ușoară, dar important este că a avut loc”.

În același context, ambelor entități li s-a spus că nu pot spera să avanseze în eforturile de aderare la UE înainte de a rezolva ruptura de zeci de ani care a explodat în conflictul sângeros din 1998-1999, conflict ce a produs peste 10.000 de victime, pentru soluționarea căruia a fost necesară intervenția militară a NATO.

În timp ce președintele sârb a susținut că Priștina nu este deschisă niciunui compromis și a spus că A.Kurti nu este dispus să își asume responsabilități sau să facă față realității, premierul kosovar a spus că întâlnirea a fost una constructivă, în urma căreia este optimist. A.Kurti a subliniat că „nu a fost o întâlnire ușoară, dar a fost important să aibă loc”, oficialul kosovar subliniind că „delegația albaneză nu dorește să îndeplinească acordurile la care s-a ajuns la întâlnirile anterioare, nu vrea să vorbească despre Uniunea municipalităților sârbe (pentru a reprezenta interesele sârbilor în nordul Kosovo), însă cere insistent și instantaneu stabilirea recunoașterii independenței Kosovo”.

Liderul kosovar și-a exprimat propriul sau punct de vedere subliniind că „această primă întâlnire a fost constructivă, însă deși este optimist va fi greu, iar acum este necesară o abordare onestă a

problemelor”. A.Kurti a precizat că a prezentat patru propuneri delegației sârbe și nu a primit niciun răspuns la prima propunere (ca șase state din Balcanii de Vest să adopte un nou Acord de liber schimb în Europa de Sud-Est), iar celelalte trei au fost respinse.

„Esența conflictului nostru este lipsa recunoașterii reciproce. Președintele SUA, Joe Biden, a spus cu tărie și claritate că avem nevoie de aceasta”, a adăugat A.Kurti.

Liderul kosovar a mai declarat, inclusiv pe Facebook, că a propus o declarație comună de pace Kosovo-Serbia în care cele două entități „să se angajeze ca state care nu se vor ataca reciproc și, astfel, vor produce un impact pozitiv asupra păcii și securității din regiune”. Mai mult, liderul kosovar a subliniat că partea sârbă a propus doar „idei vechi” și că oficialii kosovari „și-au exprimat disponibilitatea pentru un dialog constructiv privind recunoașterea reciprocă.”

În același timp, trebuie să evidențiem și punctul de vedere exprimat de președintele sârb, A.Vučić, care a subliniat la rândul său cu fermitate că „s-a dorit să se audă când vor recunoaște sârbii un Kosovo independent ... iar oficialul sârb a spus că niciodată”. În același context, A.Vučić s-a plâns că abordarea Kosovo „nu are nicio legătură cu realitatea și responsabilitatea”.

Așadar, ca urmare a evoluțiilor în soluționarea divergențelor în întreaga regiune a Balcanilor de Vest, nu trebuie omis faptul că SUA și UE și-au reiterat intenția de a continua eforturile comune de reconciliere între fostele republici și provincii iugoslave divizate. În același context, a fost evidențiată intenția celor doi mari sponsori politici de a-și consolida, în continuare, angajamentul comun în regiune, inclusiv prin dialogul facilitat de Bruxelles între Belgrad și Priștina în scopul normalizării relațiilor dintre cele două părți și sprijinirii reformelor cheie pentru integrarea în UE. Mai ales că, Serbia consideră în continuare teritoriul Kosovo o provincie a sa și beneficiază de o susținere din ce în ce mai intensă din partea Rusiei și Chinei la nivel regional și global.

În acest context, trebuie notată declarația lui M.Lajčák care a subliniat că „pentru UE este important că liderii sârb și kosovar au confirmat că nu există altă cale de urmat decât normalizarea relațiilor dintre cele două părți.” Mai mult, oficialul european a făcut cunoscut că discuțiile vor continua la o dată stabilită cel mai probabil până la sfârșitul lunii iulie 2021, acesta insistând asupra faptului că „UE, precum și cetățenii Kosovo și ai Serbiei, au așteptări mari din partea celor doi lideri pentru a depăși moștenirea trecutului și a orienta cele două entități către viitorul lor comun european, putând normaliza relațiile reciproce într-un mod cuprinzător.”

La rândul său, Înalțul Reprezentant al UE pentru afaceri externe și politica de securitate, Josep Borrell, i-a îndemnat pe conducătorii celor două entități balcanice rivale să „profite de oportunitatea” unui „nou impuls” și să avanseze în negocierile care au fost blocate anul trecut.

Concluzionând, este esențial să subliniem că atât Washingtonul, cât și Bruxellesul insistă asupra faptului că normalizarea relațiilor dintre Belgrad și Priștina este esențială pentru integrarea lor ulterioară în instituțiile europene și euro-atlantice, dar și pentru viitorul întregii regiuni a Balcanilor de Vest.